

Bidrag till Örebrotraktens flora 3. Tillägg

Komposthögar och andra skräpmarker har alltmer blivit något av botanikernas skattkammare. Här berättar Åke Lindström om nya fina fynd från Örebro. Upptäckten av pilgrimsveronika på en komposthög är kanske det mest anmärkningsvärda.

TEXT OCH FOTO: ÅKE LINDSTRÖM

Under 1999 gjorde jag en del fynd av kärnväxter som jag inte hann få granskade innan mina tidigare artiklar i SBT färdigställdes (Lindström 1999, 2000). Till dessa fynd återkommer jag därför här. Dessutom har

jag hittat en del nya arter inom ungefär samma område under 2000 till 2002, och kan dessutom rapportera om en del återfynd.

På en bullerskyddande jordvall upplagd inne i Brunnsparken intill järnvägen upptäckte jag 1995 höstanemon *Anemone hupehensis* bland högvuxna ruderväxter (Lindström 1999, Uotila 2001). Sedan dess har den blommat där varje år, allt medan vallen lämnats orörd och fått växa igen. Hösten 2002 fanns där fem exemplar som nu växte under några ca fyra meter höga, självsådda sälgar *Salix caprea*. Det skall bli intressant att se hur länge de kan hålla stånd.

Materialet i de stora komposthögar – upplagda intill en grusgrop – som nämns i artikeln kommer från stadens odlingar, men även från containrar uppställda runt om i Örebro. I dessa har allmänheten kunnat slänga sitt trädgårdsavfall under höstarna. På dessa komposthögar har jag de senaste tre åren hittat nya arter som lövbinda *Fallopia dumetorum*, sommarslöja *Gypsophila elegans*, rödmalva *Malva sylvestris*, rosendunört *Epilobium hirsutum*, libbsticka *Levisticum officinale*, jätteverbena *Verbena bonariensis*, äkta hjärtstilla *Leonurus cardiaca* subsp. *cardiaca*, broksalvia *Salvia viridis*, violspikklubba *Datura stramonium*

Höstanemon *Anemone hupehensis* blommar för åttonde året i rad på en igenväxande jordvall i Brunnsparken i Örebro.

var. *tatula*, sommartoffel *Calceolaria tripartita*, taggsallat *Lactuca serriola*, hirs *Panicum miliaceum*, kolvhirs *Setaria italica* och majs *Zea mays*. Fler nyfynd på komposthögarna presenteras i artförteckningen nedan. På sandmark på botten av grusgropen fann jag två bestånd av blek fetknopp *Sedum hispanicum*, och ett exemplar av rosenspirea *Spiraea japonica* 'Anthony Waterer'. Belägg av alla dessa arter (utom lövbinda, rosendunört, taggsallat och majs) finns på Naturhistoriska riksmuseet (S).

En del mer ovanliga arter har blivit ett årligt återkommande inslag på dessa komposthögar, såsom rödmälla *Chenopodium rubrum*, bovete *Fagopyrum esculentum* och jordärtskocka *Helianthus tuberosus*. År 2000 gjorde jag ett återfynd av rosenglim *Atocion armeria*. De mycket varma somrarna 2001 och 2002 blommade jordärtskockan rikligt och jag gjorde återfynd av melon *Cucumis melo*. Kanna *Canna ×generalis* fanns där med två bestånd sommaren 2001.

Violspikklubba *Datura stramonium* var. *tatula* vid basen av en komposthög. Blommorna är bara utslagna på natten.

Koreansk anisisop *Agastache rugosa* är ej tidigare noterad som förvildad i Närke.

Särskilt intressanta fynd

Uppgifter om arternas tidigare uppträdande i Närke är hämtade från Projekt Närkes Floras register.

Agastache rugosa, koreansk anisisop. – Nikolai fg, Adolfsberg, 200 m VSV Bonstorp (10F 3c 32 24), ett rikgrenigt, blommande ex på stor komposthög upplagd intill grusgrop, 2001-08-22, det. T. Karlsson, belägg i S. – Denna fleråriga ört från östra Asien odlas i vårt land utomhus, mest som krydd- eller medicinalväxt, men även till kosmetika (Aldén m.fl. 1998). Ej tidigare noterad som förvildad i Närke, och hittills sällan rapporterad från övriga landet.

Althaea officinalis, läkemaalva. – Nikolai fg, Stadsträdgården, 600 m OSO Örebro slott (10F 4d 24 19), ett 30-tal ex på igenväxt komposthög, 2001-09-05, conf. T. Karlsson, belägg i S; den odlas i Stadsträdgården; jag såg några ex av läkemaalva på denna komposthög

redan 1999; högen verkar inte längre användas för utkast, och var nu täckt av en tät högörtsvegetation dominerad av mjölke *Epilobium angustifolium*, gråbo *Artemisia vulgaris*, åkertistel *Cirsium arvense* och kvickrot *Elytrigia repens*. Ytterligare två arter hade klarat sig kvar på denna hög sedan 1999, vardera med några exemplar i den täta vegetationen, nämligen gurkört *Borago officinalis* och kattmynta *Nepeta cataria*; sommaren 2002 var högen oförändrad och läkemalva blommade med ungefär samma antal.

– Läkemalva är ej tidigare noterad utanför odlingar i Närke och mycket sällan noterad från övriga Sverige. Den har i vårt land tidigare odlats som medicinalväxt, men används nu mest som prydnadsväxt utomhus (Aldén m.fl. 1998).

Amaranthus retroflexus, svinamarant. – Nikolai fg, Adolfsberg, 200 m VSV Bonstorp (10F 3c 32 24), ett ex på stor komposthög upplagd intill grusgrop, 1999-09-10, det. T. Karlsson, belägg i S. – Efter Thomas Karlssons utredning av släktet *Amaranthus* för *Flora Nordica* visade det sig att svinamarant bara är belagd en enda gång tidigare från Närke, 1953 i Örebro (Karlsson 2001). De amarantbelägg jag tidigare samlat i/vid denna grusgrop är nu bestämda till grönamarant *A. hybridus* ssp. *powellii* och toppamarant *A. hybridus* ssp. *hypochondriacus*.

Atriplex hortensis, trädgårdsmälla. – Nikolai fg, Adolfsberg, 200 m VSV Bonstorp (10F 3c 32 24), fyra kraftiga ex vid basen av stor komposthög upplagd intill grusgrop, 2000-08-25, det. Mats Gustafsson, belägg i S; de övre bladen var långsmala och i färskt tillstånd blanka på ovsidan, samt matta och grågröna på undersidan; detta gjorde mig osäker på arttillhörigheten; uppträdde även 2001 och 2002 med flera ex på komposthögarna, många ex med purpurfärgat bladverk. – Ej noterad som förvildad i Örebrotrakten sedan 1920-talet, men eftersom den nu åter har börjat användas av hobbyodlare så kan den förväntas dyka upp allt oftare efter utkast.

Bupleurum rotundifolium, harört. – Olaus Petri fg, Rynningevikens naturreservat, 500 m SSO Danielslund (10F 5d 00 39), fyra ex på färbedad kulle dominerad av ruderatväxter, 2000-07-27, conf. T. Karlsson, belägg i S; kullen är täckt av jordmassor som enligt uppgift hämtats från vägarbeten i Örebrotrakten och sedan tippats på platsen 1997. – Tidigare funnen förvildad en gång i Närke, 1999 på Attletippen (Svenson m.fl. 2002). Denna flockblommiga växt, som med sina gröngula svepen och små gula blommor lätt kan förväxlas med en törel *Euphorbia*, växer vild i bl.a. Syd- och Mellaneuropa. Den är mycket sällan påträffad i Sverige som oavsiktligt införd. Numera odlas den i vårt land till prydnad och snitt (Aldén m.fl.

1998) men är ändå enligt Thomas Karlsson hittills mycket sällan funnen förvildad i landet. Månsson & Johansson (1996) skriver om denna ettåriga art att den sår direkt på växtplatsen tidigt på våren, och att den inte kräver någon särskild omsorg.

Cardamine flexuosa, skogsbräsma. – Nikolai fg, Adolfsberg, 200 m VSV Bonstorp (10F 3c 32 24), ett kraftigt, grenat, blommande ex på stor komposthög upplagd intill grusgrop, 2000-10-05, conf. T. Karlsson, belägg i S; på samma högar fanns också bergbräsma *C. hirsuta*. – Hittills endast få fynd i Närke av skogsbräsma, och då bara i naturlig miljö. Vid en genomgång av de landskapsfloror som givits ut under de senaste decennierna visar det sig att skogsbräsma endast ett fåtal gånger påträffats på kulturmark.

Chelone lyonii, röd sköldpaddsort. – Nikolai fg, Bistaskogen, 450 m SSV Karlsborg (10F 4c 01 22), några ex under en druvfläderbuske vid kanten av en hög med trädgårdsutkast ca 50 m in i en lövskog, 1999-10-03, det. T. Karlsson, belägg i S; växte bland höga inhemska örter; inga ex kunde iakttagas året därpå, men i stället blommade fem ex av silverastilbe *Astilbe japonica* på denna hög. – Rödd sköldpaddsort är en lejongapsväxt Scrophulariaceae från sydöstra USA som odlas i Sverige till prydnad och snitt (Aldén m.fl. 1998). Blommorna sitter i tät klase och kan liknas vid sköldpaddshuvuden (se bild i Karlsson 2002a). Arten är flerårig och långlivad (Görling 1993). Enligt Thomas Karlsson (2002a) är inget tidigare fynd publicerat från Norden, men den är samlad en gång 1996 i Östergötland. Nu är den funnen på ytterligare tre lokaler i landet.

Cimicifuga racemosa, läkesilverax. – Nikolai fg, Stadssträdgården, 600 m OSO Örebro slott (10F 4d 24 19), tre blommande plantor på samma övergivna och överväxta komposthög, och bland samma höga örter, som beskrivs ovan vid läkemalva, 2002-07-25, conf. T. Karlsson, belägg i S; dessa exemplar växte på baksidan av komposthögen, väl dolda bland mjölke, gråbo och kvickrot. – Läkesilverax kommer från östra Nordamerika och odlas hos oss som prydnadsväxt utomhus (Aldén m.fl. 1998). Den odlas i Stadssträdgården. Den är flerårig, långlivad i odling och kan fröförökas, men då tar det 3–5 år innan den blommar (Görling 1993). Eftersom denna komposthög troligen legat orörd några år kan dessa exemplar ha utvecklats ur frö. Enligt Thomas Karlsson är den ej tidigare noterad utanför odling från Norden.

Diplotaxis tenuifolia, sandsenap. – Nikolai fg, Stadssträdgården, 600 m OSO Örebro slott (10F 4d 24 19), ett ex på sandmark intill komposthög, 2001-09-05; jag såg denna art som ogräs i en plantering i Stads-

trädgården redan 1998 (Lindström 1999). – Nikolai fg, Adolfsberg, 200 m VSV Bonstorp (10F 3c 32 24), ett ex vid basen av stor komposthög upplagd intill grusgrup, 2001-10-09, conf. T. Karlsson, belägg i S. – Detta är andra och tredje fyndet av sandsenap i Närke. I en populär frökatalog från 2000 kan man läsa att det går att köpa frön av sandsenap. Den kallas i katalogen för *wild rucola* och kan liksom *rucola* (se nedan!) användas i sallader. Detta kan kanske förklara varför denna art uppträder på kulturmark här i Örebro, långt från kusttrakter, där den hittills mest påträffats och då som oavsiktligt införd.

Eruca vesicaria ssp. *sativa*, senapskål. – Nikolai fg, Adolfsberg, 200 m VSV Bonstorp (10F 3c 32 24), ett kraftigt, blommande ex på stor komposthög upplagd intill grusgrup, 2000-10-05, conf. T. Karlsson, belägg i S; jag såg ett ex av denna art på dessa högar redan 1998 (Lindström 2000). – Senapskål säljs numera i våra matvaruaffärer och då under namnet *rucolasalat*. I ovan nämnda frökatalog kan man läsa att den är lättodlad och ”speciellt uppmärksamman på senare tid”. Senapskål växer vild i Medelhavsområdet men är hittills sällan rapporterad som oavsiktligt införd eller förvildad i Sverige. Framdeles kommer den kanske att dyka upp allt oftare i samband med trädgårdsutkast.

Fallopia japonica var. *compacta*, rosenslide. – Olaus Petri fg, Stora Holmen vid Wadköping, 850 m O Örebro slott (10F 4d 26 22), ett bestånd med rödaktiga blommor vid åkant i ett parti av parkanläggning som fått förvildas, 1995-07-29, conf. T. Karlsson, belägg i S; troligen kvarstående från tidigare odling i parken; i juli 2000 fanns där tre små bestånd på några meters avstånd från varandra; dessa konkurrerade på platsen med höga exemplar av brännässla *Urtica dioica*, mjölke, knölsyska *Stachys palustris* och åkertistel. – Ej tidigare noterad som kvarstående eller förvildad i Närke. Rosenslide är en prydnadsväxt som funktionellt sett är en tvåbyggare, och där honblommorna är rödaktiga. Den är lågvuxen och växer vild i Japans bergstrakter. I Sverige är den tidigare bara noterad från Eksjö (Handeland 2000).

Geranium pyrenaicum, skuggnäva. – Nikolai fg, Adolfsberg, 150 m O Adolfsbergs kyrka (10F 3c 39 37), två ex på helt förvildad och igenväxt odlingslott, 1999-06-12, conf. T. Karlsson, belägg i S. – Hittills få fynd av skuggnäva i Närke. På odlingslotten fanns rikligt med klöveroxalis *Oxalis fontana* och på grusgången intill växte några ex av nässelklocka *Campanula trachelium*, den senare troligen förvildad från tidigare odling.

Ipomoea purpurea, purpurvinda. – Nikolai fg, Adolfsberg, 200 m VSV Bonstorp (10F 3c 32 24), ett rikt

blommande ex på stor komposthög upplagd intill grusgrup, 2001-09-04, det. T. Karlsson, belägg i S. – Denna ettåriga klättrande ört från tropiska Amerika odlas i vårt land utomhus till prydnad genom förkultivering och utplantering efter sista frosten. Ej tidigare noterad som förvildad i Närke, och hittills sällan rapporterad från övriga landet.

Oxalis valdiviensis, guldoxalis. – Nikolai fg, Stads-trädgården, 600 m OSO Örebro slott (10F 4d 24 19), ett ex på skräpmark intill växthus i botanisk trädgård, 1999-09-29, conf. T. Karlsson, belägg i S; det fanns ingen odling av denna art i närheten. – Ej tidigare noterad som förvildad i Närke. Denna ettåriga växt från Chile odlas i Sverige utomhus till prydnad (Aldén m.fl. 1998), och har hittills endast få gånger noterats som förvildad i vårt land.

Pelargonium graveolens, rosengeranium. – Nikolai fg, Adolfsberg, 200 m VSV Bonstorp (10F 3c 32 24), ett sterilt ex vid basen av stor komposthög upplagd intill grusgrup, 2001-08-22, conf. T. Karlsson, belägg i S; det fanns inga spår av något utkast av krukjord på platsen; plantan kom på ett naturligt sätt upp från en kraftig jordstam nere i jordhögen. – Denna fleråriga, väldoftande rumsväxt med kulturursprung i Sydafrika är hittills aldrig noterad som förvildad i Norden (Karlsson 2002b).

Petunia ×hybrida, petunia. – Nikolai fg, Olof Palmes torg (10F 4d 21 09), ett 15 cm högt ex med två blommor, i springa mellan gatsten intill en busskur, där skyddad från tramp, 2000-08-18, conf. T. Karlsson, belägg i S; växte tillsammans med groblad *Plantago major* och vitgröe *Poa annua*; petunia brukar odlas i stora krukor på torget bland andra ”sommarmblommor”, därför är troligen detta ex fröspritt till växtplatsen föregående höst. – Ej tidigare noterad som förvildad i Närke.

Physalis peruviana, kapkrusbär. – Nikolai fg, Adolfsberg, 150 m V Bonstorp (10F 3c 33 25), ett ex på jordhög i övergiven grusgrup, 1999-09-02, conf. T. Karlsson, belägg i S. – Ej tidigare noterad som förvildad i Närke.

Polygonum monspeliensis, skäggräs. – Nikolai fg, Adolfsberg, 200 m VSV Bonstorp (10F 3c 32 24), en tuva på stor komposthög upplagd intill grusgrup, 2001-08-02, conf. T. Karlsson, belägg i S. – Ej tidigare noterad som förvildad i Närke. Skäggräs växer vild i södra och västra Europa, upp till södra England. I vårt land har den hittills uppträtt sällsynt som oavsiktligt införd och då tillfälligt som ruderväxt. Numera odlas den till prydnad utomhus och till eterneln (Aldén m.fl. 1998), men tycks ännu inte ha

Senapskål *Eruca vesicaria* ssp. *sativa*, med sina vackert ådrade kronblad, är en medelhavsväxt vars blad blivit allt populärare att använda i matlagningen, då kallad rucolasallat.

Purpurvinda *Ipomoea purpurea* slingrande kring sig själv på toppen av en stor komposthög.

påträffats mer än några få gånger på tippor eller komposthögar i landet.

Rheum officinale, läkerabarber. – Nikolai fg, Stads-trädgården, 600 m OSO Örebro slott (10F 4d 24 19), 5 ex med nedvisnade fruktställningar på samma komposthög som beskrivs ovan vid läkemalva, men på en del av högen med något lägre ruderatvegetation, 2001-09-05; jag besökte högen, som var oförändrad, sommaren 2002 och då fanns där tre bladrossetter,

conf. T. Karlsson, belägg i S. – Läkerabarber kommer från västra Kina, odlas som prydnadsväxt (förr även som medicinalväxt) men är tidigare bara noterad som förvildad en enda gång i Norden, i Finland (Karlsson 2000).

Sambucus ebulus, sommarfläder. – Nikolai fg, Sveaparken vid Bygärdesbäcken, 75 m VNV Eyravallen (10F 4d 18 16), spridd ca 20 m utefter bäck, skuggigt under träd där slutningarna på båda sidor om bäcken fått förvildas, 2000-08-16, conf. T. Karlsson, belägg i S; 50 m längre bort utefter bäcken fanns ca 100 ex av blommande ålandsrot *Inula helenium* och rikligt med blad av pestskräp *Petasites hybridus*. – Ej tidigare funnen förvildad i Närke. Sommarfläder odlades förr som medicinalväxt, liksom ålandsrot och pestskräp (Aldén m.fl. 1998).

Setaria viridis var. *major*, stor kavelhirs. – Nikolai fg, Adolfsberg, 200 m VSV Bonstorp (10F 3c 32 24), några ex på stor komposthög upplagd intill grusgrop, 1999-09-02, conf. T. Karlsson, belägg i S. – Till skillnad från vanlig kavelhirs *S. viridis* var. *viridis*, som är bofast i Sverige sedan gammalt, har stor kavelhirs hittills bara uppträtt som tillfällig och är inkommen i sen tid med handel och sjöfart (Karlsson 1987, 1998), i detta fall troligen med fågelfrö.

Solanum melongena, aubergin. – Nikolai fg, Adolfsberg, 200 m VSV Bonstorp (10F 3c 32 24), två ex, det ena med blomknoppar, på stor komposthög upplagd intill grusgrop, 1999-09-07, conf. T. Karlsson, belägg i S; den 24 september hade ett flertal blommor slagit ut på auberginplantan, men därefter förstördes alla senare blommor av återkommande frostnätter. – Aubergin är i Sverige bara funnen några få gånger utanför odling, med första fyndet gjort

1997 (Karlsson 2002a). Frukter av denna ettåriga ört med kulturursprung i Asien och Afrika (Aldén m.fl. 1998) ser man numera allt intensivare saluförd bland matvarubutikernas utbud av exotiska frukter. Arten finns också med i populära frökataloger för amatör-odlare. Den odlas hos oss på samma sätt som tomaten *Solanum lycopersicon*, med uppdrivning inomhus och eventuell utplantering i varmt läge. I denna komposthögd hade de kanske övervintrat som kärnor i de relativt varma, inre delarna av högen.

Sorghum bicolor, durra. – Nikolai fg, Adolfsberg, 200 m VSV Bonstorp (10F 3c 32 24), tre meterhöga plantor på stor komposthögd upplagd intill grusgrop, 1999-09-02, conf. T. Karlsson, belägg i S. – Ej tidigare noterad som förvildad i Närke. Denna ettåriga stråväxt med troligt kulturursprung i Afrika odlas på flera håll i världen, bl.a. som stråsåd och foderväxt (Aldén m.fl. 1998).

Verbascum blattaria, sommarkungsljus. – Nikolai fg, Stadsträdgården, 600 m OSO Örebro slott (10F 4d 24 19), fyra spridda exemplar med vita blommor på samma komposthögd, och på samma del av högen, som beskrivs ovan vid läkerarbarber, 2002-07-12, conf. T. Karlsson, belägg i S. – Ny för Närke. Sommarkungsljus växer vild närmast i centrala och västra Europa. Den är hittills sällan noterad i Sverige. Den anges ibland som odlad men den nämns inte hos Aldén m.fl. (1998).

Verbascum nigrum × *thapsus*, mörkt kungsljus × kungsljus. – Nikolai fg, Adolfsberg, 150 m V Bonstorp (10F 3c 33 25), tre ex på tippad jord i grusgropsslant, 1999-08-11, conf. T. Karlsson, belägg i S; båda föräldrarterna förekommer i grusgropen. – Endast få gånger tidigare belagd från Närke.

Veronica hederifolia ssp. *hederifolia*, äkta murgrönsveronika. – Nikolai fg, Bondsättersvägen, 450 m NO Björkholmen (10F 3c 31 48), sex ex på skräpmark i handelsträdgård, 1999-05-30, conf. T. Karlsson, belägg i S; fem ex på exakt samma plats 2002-05-18. – Tidigare ej med säkerhet noterad från Närke. Däremot har skuggveronika *V. hederifolia* ssp. *lucorum* och även mellanformer hittats i landskapet (Nordenstam & Nilsson 1969).

Veronica peregrina, pilgrimsveronika. – Nikolai fg, Adolfsberg, 200 m VSV Bonstorp (10F 3c 32 24), ett kraftigt, från basen månggrenigt, rikt fröbärande och ännu något blommande exemplar på stor komposthögd upplagd intill grusgrop, 2000-09-27, conf. T. Karlsson, belägg i S; plantan var helt kal och tillhör var. *peregrina*. – Ny för Närke. Pilgrimsveronikan kommer ursprungligen från Nord- och Sydamerika,

Durra *Sorghum bicolor*, ett ståtligt bredbladigt gräs som kanske kan förväxlas med majs, men som har en toppvippa som inte är rent hanlig utan även innehåller tvåkönade blommor. De frukter som bildas där liknar i någon mån majsborn.

men är spridd till Syd- och Mellaneuropa. I Sverige har den tidigare (sedan 1700-talet) hittats nio gånger på tillfälliga lokaler, senast i Göteborg och Mölndal (Herloff & Ljungstrand 1996), mest som var. *peregrina*. Kanske finns den som obemärkt ogräs i någon privat trädgård i Örebrotrakten, eller kanske har den kommit in med växtmaterial från kontinenten till stadens plantskolor.

• Ett stort tack vill jag rikta till Thomas Karlsson som kontrollerat artbestämningen av de flesta arterna, bestämt några arter samt granskat manuskriptet och lämnat förslag till ändringar och tillägg. Tacka vill jag också Mats Gustafsson som hjälpt mig med säker artbestämning av trädgårdsmällan. Sist men icke minst vill jag tacka Leif Fransson, Örebro, och Arne Holmer, Pålshoda, som båda under de två senaste åren gjort mig sällskap vid många av mina exkursioner och hjälpt mig att upptäcka nya arter.

Citerad litteratur

- Aldén, B., Engstrand, L., Iwarsson, M., Jonsson, L., Nilsson, Ö. & Ryman, S. 1998. Kulturväxtlexikon. – Natur och Kultur/LTs förlag.
- Görling, K. (red.) 1993. Perennboken – med växtbeskrivningar. – LTs förlag.
- Handeland, S. 2000. Fallopa, nr. 4–6. – Ur: Jonsell, B. (red.), Flora Nordica 1. Bergianska stiftelsen, sid. 276–278.
- Herloff, B. & Ljungstrand, E. 1996. Pilgrimsveronica, *Veronica peregrina*, i Göteborg och Mölndal. – Svensk Bot. Tidskr. 90: 297–299.
- Karlsson, T. 1987. Två *Setaria*-arter nya för svenska floran. – Svensk Bot. Tidskr. 81: 305–311.
- Karlsson, T. 1998. Förteckning över svenska kärlväxter. – Svensk Bot. Tidskr. 91: 241–560.
- Karlsson, T. 2000. *Rheum*. – Ur: Jonsell, B. (red.), Flora Nordica 1. Bergianska stiftelsen, sid. 278–280.
- Karlsson, T. 2001. Amaranthaceae. – Ur: Jonsell, B. (red.), Flora Nordica 2. Bergianska stiftelsen, sid. 57–72.
- Karlsson, T. 2002a. Nyheter i den svenska kärlväxtfloran III. Fjällgröneväxter – korgblommiga. – Svensk Bot. Tidskr. 96: 234–255.
- Karlsson, T. 2002b. Nyheter i den svenska kärlväxtfloran II. Korsblommiga – flockblommiga. – Svensk Bot. Tidskr. 96: 186–206.
- Lindström, Å. 1999. Bidrag till Örebrotrakts floran. 1. Natur-, jordbruks- och tätortsområden. – Svensk Bot. Tidskr. 93: 215–232.
- Lindström, Å. 2000. Bidrag till Örebrotrakts floran. 2. Täktområden. – Svensk Bot. Tidskr. 93: 265–278.
- Månsson, L. & Johansson, B. K. 1996. Sommarblommor. – ICA-förlaget.
- Nordenstam, B. & Nilsson, Ö. 1969. Taxonomy and distribution of *Veronica hederifolia* s. lat. (Scrophulariaceae) in Scandinavia. – Bot. Not. 122: 233–247.
- Svenson, A., Edelsjö, J., Ekman, J. m.fl. 2002. Floran på tippar i Uppland och Södermanland 1990–1999. – Daphne 12: 2–157.
- Uotila, P. 2001. *Anemone*. – Ur: Jonsell, B. (red.), Flora Nordica 2. Bergianska stiftelsen, sid. 300–305.

ABSTRACT

Lindström, Å. 2002. Bidrag till Örebrotrakts floran 3. Tillägg. [Contributions to the flora of Örebro, south-central Sweden 3. Supplement.] – Svensk Bot. Tidskr. 96: 306–312. Uppsala. ISSN 0039-646X.

During the years 1999–2002, additional taxa of less common vascular plants were noted in Örebro, province of Närke, SC Sweden. Data are given for 27 taxa, most of them introduced (mainly the garden refuse). Some of the taxa have only rarely been reported from Sweden, viz. *Agastache rugosa*, *Althaea officinalis*, *Bupleurum rotundifolium*, *Chelone lyonii*, *Fallopia japonica* var. *compacta*, *Ipomoea purpurea*, *Oxalis valdiviensis*, *Polypogon monspeliensis*, *Solanum melongena*, *Verbascum blattaria*, and *Veronica peregrina*. Two taxa have previously not been reported from the Nordic countries, viz. *Cimicifuga racemosa* and *Pelargonium graveolens*. One taxon is new to Sweden, viz. *Rheum officinale*. In addition, 14 taxa are new to Närke.

Åke Lindström arbetar med naturvård på Länsstyrelsen i Örebro. Han har där ansvaret för en naturdatabas, samt speciellt för utredning och registrering av rödlistade arter i länet. På fritiden

ägnar han sig bl.a. åt att inventera kärlväxter och svampar i Örebrotrakten.

Adress: Vårby gränd 30, 702 28 Örebro
E-post: ake.lindstrom@t.lst.se